

In the system of crisis management deserves special attention: caution, optimism, confidence in the final result, motivation of employees, the savings reserve, an extensive analysis of the situation, expertise, diversity in solving problems and finding the most optimistic development plan. The analysis of the peculiarities of the management of the company in a difficult period gives you a chance to highlight the various stages of the anti-crisis activities: proactive crisis prevention; combating crisis; partial recovery from the crisis; the elimination of the consequences of the crisis. Pre (previous) actions occupy a special place in the system of crisis situation. In order that the crisis was defeated, a activity of the company was running its normal course bringing financial income must be formed a strong team of professionals to combat the crisis symptoms. First you need to choose a responsible person, which is resistant to problems. Only if the Manager will be promptly and timely to organize anti-crisis work can be expected victorious end of the crisis. The Director will represent the institution on its behalf before communities bone and the media during the crisis. The selected employee must be competent source of information to society. The main task of the Manager is the property and get to know the information about the changes of the crisis at any moment, and to assist in obtaining it to those people or organizations that demand it. To prevent the financial collapse of the company, quickly overcome and liquidation of negative consequences is guaranteed during a special system of financial management, which can be called "anti-crisis management of the enterprise".

УДК 657.92

Антипцева О.Ю

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ РІВНЯ
ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ
В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ**

У статті досліджено науково-теоретичні аспекти оцінювання рівня фінансового розвитку підприємства з урахуванням особливих умов парадигми економіки знань. Розглянуто принципи оцінювання, які спрямовані на забезпечення гнучкості процесу надання оцінки. Запропоновано методичне забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань. Науково обгрунтовано практичні аспекти застосування у діяльності підприємств запропонованого методичного забезпечення.

Ключові слова: фінансовий розвиток підприємства, оцінка, принципи, методичне забезпечення, індикатори, інтегральна оцінка.

В статье исследованы научно-теоретические аспекты оценки уровня финансового развития предприятия с учетом особых условий парадигмы экономики знаний. Рассмотрены принципы оценивания, направленные на обеспечение гибкости

процесса осуществления оценки. Предложено методическое обеспечение оценки уровня финансового развития предприятий в условиях экономики знаний. Научно Обоснованно практические аспекты применения в деятельности предприятия предложенного методического обеспечения.

Ключевые слова: финансовое развитие предприятия, оценка, принципы, методическое обеспечение, индикаторы, интегральная оценка.

Постановка проблеми. Ринкова трансформація підприємств вимагає якісно нового підходу до оцінки рівня фінансового розвитку підприємств, до його необхідності та значущості в системі фінансового управління. Виняткового значення набуває визначення кількісних і якісних величин, які б характеризували стабільність, надійність підприємства як партнера в ринкових відносинах, його здатність маневрувати фінансовими ресурсами для досягнення ефективної підприємницької діяльності. Тому важливим є обґрунтування методичного забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємств, яке було б здатним до урахування особливостей сучасного панування на тернах вітчизняної економіки знанневої парадигми.

Визначення рівня фінансового розвитку підприємств, наукове обґрунтування основних критеріїв та показників його визначення, встановлення місця цієї оцінки в системі управління розвитком підприємства сприятиме прогресивній інтеграції світову систему економіки знань.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з оцінкою фінансового стану підприємства та визначенням рівня його фінансового розвитку є об'єктом дослідження значної кількості науковців, зокрема, Evans М.Н. [1], Азарова А. О. [2], Дикань В. Л. [3], Каноненко О. [4], Ковалев А. П. [5], Терещенко О. О. [6], Іщук С. О. [7] та ін.

Виділення **нєвирішених частин загальної проблеми.** Аналіз економічної літератури та існуючих законодавчо затверджених методичних розробок показав, що на сьогодні немає єдиного підходу до визначення рівня фінансового розвитку вітчизняних підприємств. Адже існують протиріччя у встановлені системи показників оцінки, принципів та критеріїв їх відбору, що викликає протиріччя у підходах щодо подальшого управління рівнем фінансового розвитку підприємством в умовах економіки знань.

Цілі статті. Мета дослідження полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні методичного забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємства, яке б урахувало особливості сучасної парадигми економіки знань.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий розвиток підприємств в сучасних умовах існування знанневої парадигми функціонування вітчизняної економіки можна визначити як систему раціонального й ефективного використання потенціалу підприємства, як результат керування рухом фінансових ресурсів. Ефективне управління фінансовим розвитком підприємства, на нашу думку, спрямовується на збільшення фінансових ресурсів та оптимізацію рівня потенціалу підприємства.

Отже, на нашу думку, кінцева мета управління фінансовим розвитком відповідає цільовій функції господарюючого суб'єкта - одержанню прибутку. Адже будь-які економічні відносини (у тому числі і світові) базуються на прагненні отримати прибуток. Однак, для забезпечення максимальної ефективності управління фінансовим розвитком підприємства в сучасних мінливих умовах доцільним є удосконалення методичного забезпечення оцінки його рівня.

Розглядаючи безпосередньо процес оцінювання рівня фінансового розвитку підприємства, доцільно розуміти в якості наявних ресурсів та потенційних можливостей такий фінансовий рівень, який здатний забезпечити фінансову стабільність на підприємстві в мінливих умовах внутрішнього і зовнішнього середовища у довгостроковому періоді, що дасть, в свою чергу, можливість здійснення ефективного стратегічного управління.

Також необхідно ураховувати в процесі оцінки те, що для забезпечення прогресивного фінансового розвитку підприємства використовуються внутрішні та зовнішні джерела. Залучені кошти спрямовуються на забезпечення проведення операцій у звичайних умовах. З виникненням надзвичайних подій підприємство залучає ресурси для подолання руйнівних наслідків. Проведення господарських операцій за звичайних умов передбачає здійснення фінансування операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Для кожного із зазначених видів характерні певні особливості залучення та використання фінансових ресурсів. Значними є також відмінності, пов'язані зі стадією розвитку підприємства: заснування, сталого розвитку, реорганізації, ліквідації. Важливими можуть бути також і зміни, спричинені розвитком галузі, в якій функціонує підприємство.

Окрім цього, спираючись на вимоги сучасного суспільства та для створення спрощених умов здійснення оцінки та якісного визначення рівня фінансового розвитку підприємства, рекомендовано встановити три можливих рівня, відповідно до рівнів шкалування інтегрального показника, сутність якого детально розкрито в подальших результатах дослідження.

На основі проведеного аналізу наукових позицій вчених-економістів щодо проведення оцінки рівня фінансового розвитку та визначення типу фінансового стану підприємств розроблено методичне забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємств з урахуванням виклику економіки знань, яке, на відміну від існуючих, базується на поєднанні в комплексну систему чітко окресленого та науково обґрунтованого кола показників, що відповідають вимогам парадигми розвитку економіки знань. Запропоноване автором методичн* забезпечення наведено на рисі. Методичне забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань поєднує у собі п'ять етапів: формування вхідної інформації щодо об'єктів дослідження; обґрунтування сукупності показників для оцінки; розрахунок та

аналітична обробка показників; інтегральна оцінка та формування управлінських рішень.

На першому етапі здійснюється відбір із загальної сукупності підприємств, підприємств, діяльність яких охоплює найбільш перспективні види економічної та основної діяльності на основі форм публічної звітності.

Для оцінки потенціалу фінансової безпеки з метою одержання обґрунтованих висновків щодо здатності досягнення стратегічних цілей обрано 10 підприємств галузі машинобудування:

Публічне акціонерне товариство «Лебединський машинобудівний дослідно-експериментальний завод «Темп»;

Публічне акціонерне товариство «ТУРБОАТОМ»;

Холдингова компанія «А втоКрАЗ»: Товариство з обмеженою відповідальністю «Автоскло»;

Публічне акціонерне товариство «ХТЗ ім. З. Орджонікідзе»;

Публічне акціонерне товариство «Сумський завод «Насосенергомаш»;

Закрите акціонерне товариство «Запорізький електроапаратний завод»;

Публічне акціонерне товариство «Харківський завод електротранспорту»;

Публічне акціонерне товариство «Трансмаш»;

Публічне акціонерне товариство «РОСС». Для отримання достовірного результату оцінки фінансової стійкості підприємства та високої ефективності застосування економіко-математичних і статистичних методів обробки фінансової інформації на думку М. М. Юзбишева [8] мінімальна кількість підприємств, діяльність яких аналізується, має становити 9 одиниць.

Зазначена умова задовольняється, бо для подальшого аналізу із загальної сукупності промислових підприємств відібрано 10 підприємств машинобудівної галузі у часовому розрізі з 2009 року до 2013 року включно. Вибір галузі функціонування підприємств базується на зосередженні регіональної політики на підвищенні рівня розвитку суб'єктів господарювання машинобудівної галузі.

На другому етапі реалізації запропонованого автором методичного забезпечення здійснюється формування та наукове обґрунтування сукупності показників, які відповідають певним принципам знаннєвої парадигми розвитку економічної системи України та критеріям відбору.

Дослідження та синтез існуючих підходів до визначення принципів оцінки рівня фінансового розвитку, розуміння його сутності та ролі в контексті сучасних тенденцій розвитку економічних систем та підходів до управління ними дозволило нам виділити групу принципів. Загальні принципи оцінки рівня фінансового розвитку в сучасних умовах розвитку економіки знань являють собою загальні положення, на яких базується процес оцінювання незалежно від його функціонального спрямування, але з урахуванням гнучкості системи показників та альтернативності у процесі

формування управлінських рішень. Основні загальні принципи оцінки рівня фінансового розвитку представлені на рис. 2

Виходячи з рис. 2, можна наголошувати на доцільності виділення певного кола загальних принципів реалізації оцінки рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань. Серед широкого кола принципів, на нашу думку, на окрему увагу заслуговують саме такі, як:

Принцип єдності (холізму) передбачає системний характер оцінки рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань, тобто наявність окремих елементів в системі оцінювання фінансового розвитку, взаємозв'язок між ними та спрямованість всіх елементів на досягнення єдиної мети.

Наступний принцип - принцип участі, тобто залучення до процесу оцінки рівня фінансового розвитку підприємств фахівців з різних функціональних підрозділів різних рівнів, так як рівень фінансового розвитку агрегує у собі показники за різними аспектами діяльності підприємства, включаючи інтелектуальну складову розвитку підприємства, що викликано безпосередньо вимогами розвитку економіки знань.

Принцип безперервності полягає в постійності процесу оцінювання в межах встановленого циклу та змінність фінансових показників з періоду в період.

Принцип гнучкості означає у здатності оцінки рівня фінансового розвитку змінювати свою спрямованість залежно від змін зовнішнього та внутрішнього середовища за рахунок розвитку інтелектуального потенціалу організаційно-управлінського апарату підприємств як вимоги знаниєної парадигми розвитку економіки.

Принцип точності полягає в забезпеченні максимальної точності показників, їх конкретизацію на рівні оперативного фінансового управління.

Принцип альтернативності передбачає проведення багатоваріантних розрахунків і вибір найкращої альтернативи управлінських рішень щодо перспективного розвитку підприємства.

Принцип адекватності полягає у виборі найбільш придатних і адекватних моделей і методії: фінансового управління, що враховують закономірності розвитку окремих економічних явищ і процесів.

Принцип економічності полягає у забезпеченні одержання певних вигід, додаткового ефекту в результаті організації ефективного механізму оцінювання рівня фінансового розвитку.

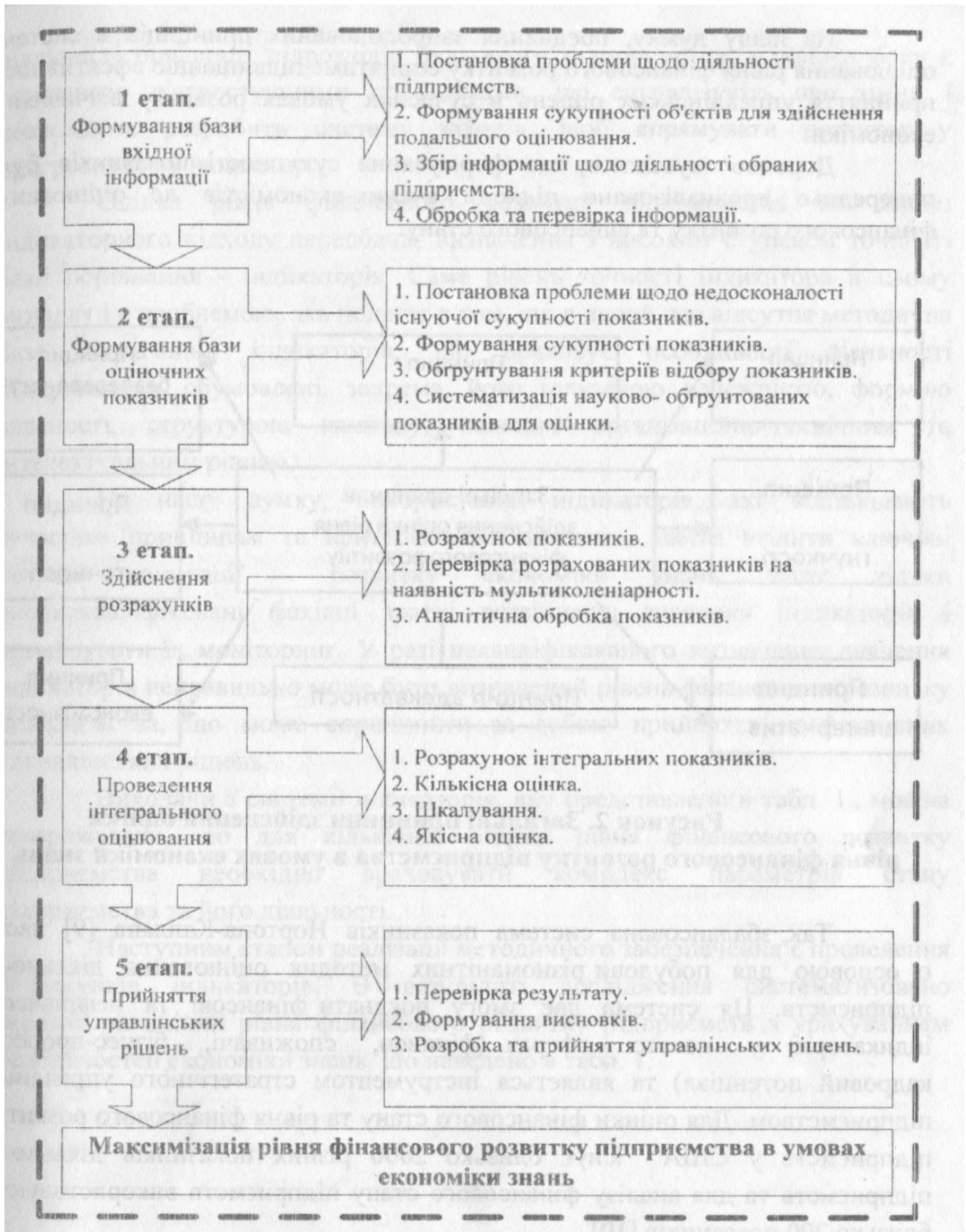

Рисунок 1. Методичне забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань

На нашу думку, поєднання запропонованих принципів в систему оцінювання рівня фінансового розвитку сприятиме підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень в сучасних умовах розвитку вітчизняної економіки.

Доречно зауважити, що формування сукупності показників було попередньо проаналізовано підходи вчених-економістів до оцінювання фінансового розвитку та фінансового стану.

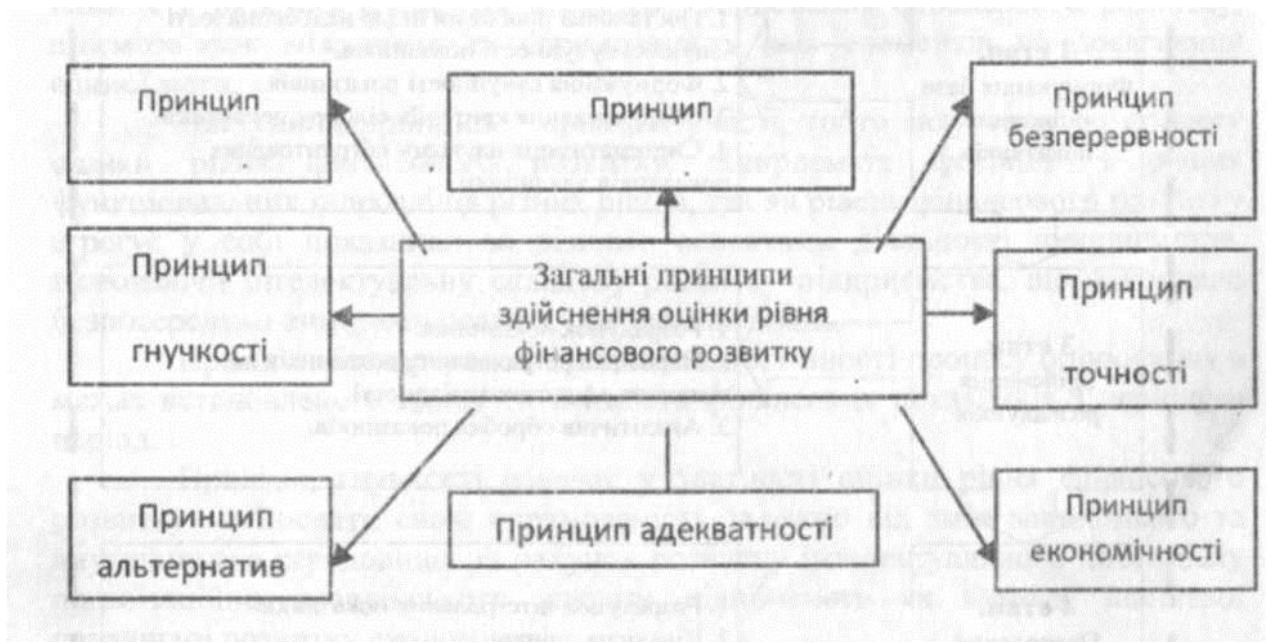

Рисунок 2. Загальні принципи здійснення оцінки рівня фінансового розвитку підприємства в умовах економіки знань

Так, збалансована система показників Норгона-Каплана [9] часто є основою для побудови різноманітних методик оцінювання діяльності підприємств. Ця система дає змогу поєднати фінансові та нефінансові індикатори у певних сферах (фінанси, споживачі, бізнес-процеси, кадровий потенціал) та являється інструментом стратегічного управління підприємством. Для оцінки фінансового стану та рівня фінансового розвитку підприємці а у США існує близько 2000 різних показників діяльності підприємств та для аналізу фінансового стану підприємств використовують близько 200 показників [10].

На основі аналізу, визначено доречність використання індикаторного підходу до оцінки рівня фінансового розвитку підприємств, оскільки саме індикатори фінансового розвитку, з одного боку, характеризують результати

діяльності більшості підрозділів будь-якого підприємства, з іншого боку є основними діагностуючими показниками, що сигналізують про зміни і дозволяють розробити систему заходів, щоб спрямувати розвиток у прогресивному напрямку.

Оцінка рівня фінансового розвитку підприємства на основі індикаторного підходу передбачає визначення з високим ступенем точності бази порівняння - індикаторів. Саме рівень точності індикатора в цьому випадку і є проблемою, яка полягає в тому, що в даний час відсутня методична база визначення індикаторів, що враховує особливості діяльності підприємства, обумовлені, зокрема, його галузевою належністю, формою власності, структурою капіталу, наявним організаційно-технічним та інтелектуальним рівнем.

На нашу думку, використання індикаторів, які відповідають сучасним принципам та критеріальним вимогам, здатні втілити ключові позиції концепції розвитку економіки знань, адже тільки висококваліфіковані фахівці здатні встановити значення індикаторів і організувати їх моніторинг. У разі некваліфікованого визначення значення індикаторів неправильно може бути визначений рівень фінансового розвитку підприємства, що може спричинити за собою прийняття неефективних управлінських рішень.

Виходячи з системи індикаторів, яку представлено в табл. I., можна стверджувати, що для кількісної оцінки рівня фінансового розвитку підприємства необхідно враховувати комплекс параметрів стану підприємства та його діяльності.

Наступним етапом реалізації методичного забезпечення є проведення розрахунків індикаторів. В результаті дослідження систематизовано індикатори оцінки рівня фінансового розвитку підприємств з урахуванням особливостей економіки знань, що наведено в табл. 1.

Таблиця 1-Систематизація індикаторів оцінки рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань

№ з/п	Назва показника	Нормативне значення	Призначення(опис)
1	Коефіцієнт автономії	$>0,5$	Визначається як відношення загальної суми власних коштів до підсумку балансу, чим більше значення коефіцієнта, тим менша залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування.
2	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,4— 0,6	Показує яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$>0,2$	Показує як частина поточних зобов'язань може бути погашена активами, що мають абсолютну ліквідність
4	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$>0,5$	Показує на скільки короткострокові зобов'язання покриті найбільш ліквідними активами підприємства.
5	Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	$>0,1$	Показує яка частина оборотних активів забезпечується власними джерелами фінансування
6	Коефіцієнт фінансової стабільності	> 1	Визначається як відношення власного капіталу та залученого
7	Коефіцієнт рентабельності активів		Характеризує рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно з балансом.

Продовження табл. 1

1	2	3	4
8	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу		Характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в дане підприємство
9	Коефіцієнт оборотності активів		Показує швидкість обороту всіх активів підприємства, тобто кількість здійснених ними оборотів за період
10	Коефіцієнт поточних зобов'язань з оплати праці		Відображає заборгованість з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату

Розрахунок відносних показників здійснено на основі Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. На цьому етапі проводиться систематизація показників оцінки рівня фінансового розвитку, здійснюється їх розрахунок в динаміці за умов використання відносного ланцюгового коефіцієнту росту показників.

$$K_{p_i} = \frac{Y_i}{Y_{i-1}} \quad (1)$$

де K_{p_i} – коефіцієнт росту показника рівня організаційно – управлінського потенціалу фінансової безпеки підприємств залізничного транспорту;

Y_i – умовно прийнятий показник динамічного ряду;

Y_{i-1} – попереднє значення показника від умовно прийнятого.

На основі наведених у табл.2 розрахунків, можна стверджувати, що підприємству ПАТ «ЛМДЄЗ «Темп» не властивий стійкий фінансовий розпиток, що підтверджує необхідність подальшого дослідження та розробки управлінських рішень з коригування впроваджуваних управлінських заходів.

Результати оцінки свідчать, що тільки у 2010 році показник абсолютної ліквідності відповідає нормативному, і складає 0,21.

Таблиця 2-Динаміка зміни показників оцінки рівня фінансового розвитку ПАТ «ЛІУІДЕЗ «Темп» за 2009-2013рр.в умовах економіки знань

№ з/п	Показник	Роки				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Коефіцієнт росту автономії	(1.03	-0,01	-0,03	0.01	0,02
2.	Коефіцієнт росту маневреності власного капіталу	(1,01	-0,03	-0.05	0,03	0,00
3.	Коефіцієнт росту абсолютної ліквідності	-0,01	-0,16	0,01	0.06	-0.01
4.	Коефіцієнт росту швидкої ліквідності	-0,04	-0,03	0,03	-0,04	-0,01
5.	Коефіцієнт росту забезпечення власними оборотними засобами	0.03	0,01	-0,01	0,01	0.01
6.	Коефіцієнт росту фінансової стабільності	0,05	0.03	0,07	0,16	0.00
7.	Коефіцієнт росту рентабельності активів	0,00	1,00	0,25	1,00	0.21
8.	Коефіцієнт росту рентабельність власного капіталу	0,00	0,00	0,03	0,08	0,00
9.	Коефіцієнт росту оборотності активів	0,05	0,65	0,63	0,64	0.02
10.	Коефіцієнт росту поточних зобов'язання з оплати праці	-0,03	0,01	0,03	0,06	-0,02

Найбільшого свого значення коефіцієнт абсолютної ліквідності досяг у 2012 році, що склав 1,19, це пов'язано з великим обсягом грошових коштів на підприємстві в цьому році та найнижчими за аналізований період поточними зобов'язаннями. Щодо 2013 року, то за цей період коефіцієнт абсолютної ліквідності суттєво знизився за рівень нормативу. Тобто підприємство не мало достатнього обсягу грошових коштів для покриття поточних зобов'язань. Загалом за аналізований період дані показники оцінки рівня фінансового розвитку підприємства в переважній більшості мали тенденцію до зниження, що є негативною тенденцією для підприємства. Зазначені розрахунки було проведено для усієї сукупності відібраних об'єктів аналізу. Результати оцінки свідчать про розрізненість в наявних рівнях фінансового розвитку підприємств за аналізований період, що вимагає застосування більш комплексного показника для спрощення оціночних процедур та проведення якісної оцінки.

Однак, для надання кваліфікованих висновків про можливість використання того, чи іншого індикатора встановлено кореляційний зв'язок між ними. В подальшому аналізі використовуються індикатори з мінімальним значенням мультиколінеарності. На четвертому етапі здійснюється розрахунок інтегральних показників та проводиться якісна оцінка рівня фінансового розвитку підприємств відповідно до існуючих; в економічній літературі параметрів.

Інтегральна оцінка рівня фінансового розвитку підприємства є синтетичною величиною, «рівнодіючою» усіх показників, що її характеризують. Чим ближче значення інтегрального показника до одиниці, тим менше неузгодженість між значеннями характеристик і тим вище рівень фінансового розвитку підприємства.

Якісна оцінка інтегрального показника здійснюється на основі шкалування. Для якісної характеристики інтегрального показника необхідні інтервали наведені в табл.3, на основі використання яких здійснено якісну оцінку рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань (табл. 4).

Таблиця 3- Інтервали якісної оцінки інтегрального показника

Значення інтегрального показника	0,1 -0,4	0,41 -0,7	0,71 - 1,0
Рівень фінансового розвитку підприємства в умовах економіки знань	Низький	Середній	Високий
_Vw)Bne позначення	Н	С	В

Узагальнюючи результати інтегрального оцінювання рівня за 2009- 2013 роки, представлені в табл. 4, можна зробити висновок, що переважна Зільшість підприємств мають низький рівень фінансового розвитку, що вимагає розробки прогресивних інтелектуально забезпечених управлінських рішень. Розробка управлінських рішень та формування висновків відбувається на заключному п'ятому етапі реалізації запропонованого автором методичного забезпечення.

Таблиця 4- Якісна оцінка інтегрального показника рівня фінансового розвитку підприємств в умовах економіки знань за 2009 - 2013 роки

№	Назва підприємств	Роки				
		2009	2010	2011	2012	2013
1	Публічне акціонерне товариство «Лебединський машинобудівний дослідно-експериментальний завод «Темп»	Н	С	Н	С	Н
2	Публічне акціонерне товариство «ТУРБОАТОМ»	С	Н	С	С	С
3	«АвтоКрАЗ»	Н	Н	С	Н	Н
4	Товариство з обмеженою відповідальністю «Автоскло»	Н	Н	Н	Н	Н
5	Публічне акціонерне товариство «ХТЗ ім. З. Орджонікідзе»	С	Н	Н	Н	Н
6	Публічне акціонерне товариство «Сумський завод «Насосенергомаш»;	С	Н	С	С	Н
7	Закрите акціонерне товариство «Запорізький електроапаратний завод»	Н	Н	Н	Н	Н
8	Публічне акціонерне товариство «Харківський завод електротранспорту»	Н	Н	Н	Н	Н
9	Публічне акціонерне товариство «Трансмаш»	Н	Н	Н	Н	С
10	Публічне акціонерне товариство «РОСС»	Н	Н	С	Н	Н

Висновки даного дослідження і перспективи под;». п.-лун робіт у цьому напрямку. Та им чином, встановлено, що оцінка рівня фінансового розвитку підприємства в сьогочасних умовах розгортання парадигми економіки знань є важливою складовою процесу управління розвитком та діяльністю підприємства та відноситься безпосередньо до внутрішнього аналізу суб'єкта господарювання. Досліджено науково-теоретичні аспекти оцінювання рівня фінансового -розвитку. Роз'януто принципи оцінюваная, які спрямовані на забезпечення гнучкості процесу надання оцінки. Запропоновано методичне забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку

підприємств в умовах економіки знань. Доведено, що група показників має бути орієнтована на покращення та подальше управління рівнем фінансового розвитку з урахуванням змін зовнішнього та внутрішнього у короткостроковому періоді. Науково обгрунтовано практичні аспекти застосування у діяльності підприємств запропонованого методичного забезпечення. Отже, у результаті дослідження удосконалено методичне забезпечення оцінки рівня фінансового розвитку підприємств за умов систематизації ключових показників оцінки, що відповідають сучасним принципам існування економіки знань та критеріальним умовам відбору. Головним результатом оцінювання підприємств за рівнем їх фінансового розвитку є отримання інформації, яка закладається у стратегічні плани, щодо наявності потенційної можливості стратегічного перспективного розвитку. Подальшим напрямком перспективного дослідження необхідно вважати розробку моделей прийняття управлінських рішень відповідно до визначеного рівня фінансового розвитку підприємств з урахуванням сучасних концепцій функціонування вітчизняної економіки.

Список використаних джерел

1. Evans M.H. Creating Value through Financial Management // Excellence in Financial Management. Course 8. — December 2008 — 27 p.
2. Азарова А. О. Математичні моделі та методи оцінювання фінансового стану підприємства : монографія / А. О. Азарова О. В. Рузакова. - Вінниця : ВНТУ. 2010.- 172 с.
3. Дикань В. Л. Теорія й методи стратегічного управління / В. Л. Дикань // Збірник наукових праць Державного економіко - технологічного університету транспорту. Серія «Економіка і управління». - 2008. - № 12. - С. 214-217.
4. Каноненко О. Аналіз фінансової звітності - 2-е вид. / О. Каноненко - Х.: Фактор, 2003 - 148 с.
5. Ковалев А. П. Аналіз фінансового состояния підприємства / А. П. Ковалев. В. П. Привалов. - М.: Центр економіки и маркетинга. - 2004. - 192 с.
6. Терещенко. О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / О. О. Терещенко. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.
7. Іщук С. О. Моделі інтегрального оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності промислових підприємств регіону / С. О. Іщук // Регіональна економіка. - 2008. - №2. - С. 25-34.
8. Юзбышев М. М. Расчет объема выборки для надлежащего установления сити / М. М. Юзбышев // Вопросы статистики. - 2004. - № 6. - С. 38-39.
9. Тимошук М.Р. Планування соціально-економічного розвитку підприємств: монографія. / М.Р.Тимошук, О.Є.Кузьмін. Р.В.Фещур, Р.В.Шуляр. Подольчак Н.Ю.. І.Б.О.тексів - К.: УБС НБУ, 2007. - 449 с.
10. Каплан Роберт С. Сбалансированная система показателей. От стратеги к действию / Пер. с англ. /Роберт С.Каплан . Девил П. Нортон - М.: ЗАО 'Олимп-Бизнес'. 2003. - 304 с.

**METHODOLOGICAL PROVISION OF FINANCIAL
ASSESSMENT OF ENGINEERING COMPANIES UNDER
KNOWLEDGE ECONOMY**

This article explores the scientific and theoretical aspects of the financial evaluation of the company given the special circumstances of the knowledge economy paradigm. Principles of evaluation aimed at ensuring flexibility in providing evaluation. This article is devoted a methodology for estimation of financial development of enterprises in the knowledge economy.

Methodical provision assess the level of financial development companies based call knowledge economy, which, unlike existing, based on a combination of a comprehensive system of clearly defined and scientifically proven range of indicators that meet the requirements of the knowledge economy paradigm.

Scientific reasonably practical aspects of business activities in the proposed methodologies. Based on the requirements of modern society and to create simplified conditions of evaluation and quality determine the level of financial development enterprises, we recommend that three possible levels according to levels of integral index.

It is proved that the use of indicators that correspond to modern principles and requirements criterial capable to implement the key principles of the concept of knowledge economy, as only highly qualified professionals capable set of indicators and organize their monitoring. When determining the value of unskilled wrong indicators can be defined level of financial development of the enterprise, which can lead to inefficient decision-making.

The calculations for the entire set of selected objects of analysis. Evaluation results indicate fragmentation in the existing levels of financial development enterprise for the period, which requires a more comprehensive measure to simplify procedures and evaluation of qualitative evaluation.

The article reveals that as a result of improved research methodology for estimation of financial enterprise development in conditions of systematization of key indicators to measure the corresponding principles of the modern knowledge economy and the conditions of selection criterion. The main result of evaluation of the level of financial development is to obtain information that is laid in the strategic plan, the availability of the potential strategic future development.

Keywords: financial enterprise development, evaluation, principles, methodological support, indicators, integrated assessment.